

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖS – MAY 12, 2015 • Vol. CVI Nr. 56 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05-11-2015

ŠIAME NUMERYJE:

Diskusijos dvigubos pilietybės klausimu – 3 psl.

Juoktis sveika! – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Pagerbtos Antrojo pasaulinio karo aukos

Prieš 70 metų, gegužės 8-ąją, buvo pasirašytas Vokietijos kapituliacijos aktas, tolygus oficialiai Antrojo pasaulinio karo pabaigai.

Karo aukoms atminti gegužės 8 d. Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, vyko daugybė renginių atminti šio didžiausio ir daugiausiai žmonijos istorijoje gyvybių pareikalavusio karo aukas. Šią dieną buvo laikomos ekumeninės pamaldos Vilniaus šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčioje, pagerbimo renginiai vyko prie Panerių paminklo, Antakalnio ir Vilniaus Vingio karių kapinėse. Vilniaus Katedros aikštėje buvo surengta visuomeninė pilietinė jaunimo akcija „Uždek žvakelę Antrojo pasaulinio karo aukų atminimui“.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė (antra iš k.) ir Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė gegužės 8 d. prie Panerių paminklo pagerbė Antrojo pasaulinio karo aukas.

R. Dačkus nuotr.

URM pareiškimas

Minint 70-ąsias Antrojo pasaulinio karo pabaigos metines, Užsienio reikalų ministerija (URM) išplatino pranešimą išreiškdamą pagarbą visiems, žuvusiems šiame kare.

„Reikšdami didžiausią pagarbą

visiems, kovojusiems su hitleriniu nacizmu ir atidavusiems savo gyvybes, pakartojame savo tvirtą pasiryžimą šiandien nesitaikstyti su rasine diskriminacija, ksenofobija, neonacizmu. Turime padaryti viską, kad nacizmas bet kokiomis formomis nebūtų toleruojamas“, – rašoma URM. – 11 psl.

NEPABŪGO UGNIES

Deganti mašina ant I-355 kelio, Illinois valstijoje. Vairuotojo gyvybė buvo išgelbėta dviejų jaunų lietuvių dėka. ABC News nuotrauka

Du jauni lietuviai išgelbėjo vairuotoją iš degančio automobilio

Sekmadienio, gegužės 10 d., naktį, apie 1:30 val., du lietuviai studentai, Raimundas Čepelė ir Rimas Barškėtis, grįždami iš „Grandies“ šokių grupės pokylio, pamatė sukrečiantį vaizdą: I-355 kelyje, netoli Lisle miesto, degė mašina, o mašinoje buvo vairuotojas.

Jaunuoliai iškviatė policiją ir, palikę savo mašiną, nukubėjo gelbėti vairuotoją.

„Degančioje mašinoje mes pamatėme žmogų. Pribėgome ir garsiai šaukėme, kad jis išliptų, – ABC žinių žurnalistas pasakojo Raimundas Čepelė, – mes negalėjome prieiti prie degančios mašinos.“

Studentai šaukė tol, kol vairuotojas atsikvošėjo ir pats išsoko iš mašinos. Vyrukai spėjo kartu su vairuotoju atsitraukti, ir ugnis jų nepasiekė. Laimė, vairuotojas nenukentėjo, tik buvo sukrėstas ir nesiorientavo aplinkoje, vis norėjo grįžti į degančią mašiną.

„Jis bandė grįžti, – žurnalistas pasakojo Rimas Barškėtis, – bet mes jį suėmėme už pečių ir nuvedėme atsisėsti ant žolės“. Atvažiavę ugniagesiai ugnį užgesino.

Illinois valstijos policija pranešė, kad vairuotojas, praradęs automobilio kontrolę, atsitrenkė į kelio pertvarą, ir mašina užsidegė.

20-metis Rimas Barškėtis ir 19-metis Raimundas Čepelė – geri draugai, abu šoka „Grandies“ tautinių šokių grupėje, žaidžia krepšinį. Raimundas – skautas, gyvena Lemonte ir lanko North Central College, kur studijuoja sąskaitybą. Rimas – aktyvus ateitininkas, neseniai baigė matematikos kursą College of DuPage ir rudenį tęs mokslus bakalauro laipsniui įgyti.

Rimo mama Ofelija Barškėtis pasidalijo šia žinia: „Man tai geriausia Motinos dienos dovana – matyti, kad mano vaikas supranta, ką reiškia mylėti savo artimą. Jis ir Raimundas tikrai pasielgė kaip Dievo vaikai.“

„Draugo“ info

Rimas Barškėtis

Raimundas Čepelė

Gamta niekada nelaužo savo įstatymų. – Leonardo da Vinci

Lietuvoje yra du nuodingi dalykai – Rusija ir KGB. Reikėtų sakyti – buvęs Sovietų Sąjungos KGB, bet susidaro toks įspūdis, kad ta institucija veikia iki šiol. Daug žmonių dar vis narpioja šiuos tinklus (o kai kas gal dar ir kapanojasi juose), vienas kitą įtarinėja ne tik praeityje, bet ir dabartyje, nes tam pagrindo suteikia šių dienų gyvenimas. Štai ką tik radijas pranešė žinią apie tai, kad didžiausiame Europos meno renginyje – Venecijos bienalėje – Lietuvą pristatys ilgametis menininko Dainiaus Liškevičiaus projektas „Muziejus“, kuris pristato daugiasluoksnes sovietinių laikų protestų istorijas. „Muziejus“ pirmą kartą buvo pristatytas Nacionalinėje dailės galerijoje, vėliau virto knyga, o gegužę Venecijoje tampa Lietuvą pristatančio paviljono širdimi. „Muziejaus“ pagrindiniai herojai – trys pasipriešinimo okupacijai 1960–1985 m. asmenybės – paskutinis Lietuvos partizanas Antanas Kraujelis, disidentas Romas Kalanta ir Bronius Maigys, apie kurį reiktų pasakyti kiek plačiau, nes jis „Draugo“ skaitytojų tikriausiai primirštas. 1985 m. birželio 15 d., tą dieną, kai 1940 m. Raudonoji armija okupavo Lietuvą, šis žmogus Sankt Peterburge, garsiajame Ermitažo dailės muziejuje, supjaustė ir sieros rūgštimi apipylė žymaus olandų dailininko Rembranto paveikslą „Danaja“, tokiu drastišku būdu norėdamas atkreipti dėmesį į Lietuvos okupaciją. Įvykis sovietų buvo nutylėtas ir apie jį Lietuvoje sužinota tik iš „Amerikos balso“ pranešimo. B. Maigys buvo paskelbtas psichiniu ligoniu ir gydomas psichiatrinėje ligoninėje, ten parašė 300 psl. knygą, kurioje paaiškino savo poelgio politinį motyvą. Taigi Venecijoje menininko Dainiaus Liškevičiaus pasakojimas tampa priemone mąstyti apie Lietuvos nepriklausomybės kovas, apie menininko vietą socialiniuose bei kultūriniuose procesuose ir yra būdas apie Lietuvos pasipriešinimą okupacijai papasakoti pasauliui.

Bet šį kartą noriu kalbėti ne apie meną, o apie KGB ir šiandieną. Pastaruoju metu vienas 1990 m. kovo 11-osios nepriklausomybės akto signataras nepaliaujamai, primygtinai pila purvą ant paskutinio partizano A. Kraujelio, kurio gyvenimo žygdarbis bus pristatytas Venecijoje. Signataras tikina, kad partizanas buvo civilių žmonių žudikas, nors Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras dar kartą (jau trečią) atliko tyrimą ir dar kartą paskelbė, kad jis kovojo ne su civiliais žmonėmis, o su kolaborantais. Štai tokiais atvejais ir imi galvoti – ar tik Nepriklausomybės Akto signataras nėra slaptas KGB agentas, kurį valdo Rusija, išsivežusi svarbiausias slaptų kagėbistų bylas (teigiama, kad išvežta 5 tūkst. perspektyviausių – tuomet jaunų ir talentingų žmonių bylą).

O KGB temą pasiūlė pats gyvenimas – Lietuvos laikraščių puslapiai ir radijo bei TV eteris šiuo metu tiesiog perpildytas šios temos. Mat baigiasi 15 metų terminas nuo 1999 m. priimto įstatymo dėl žmonių, kurie prisipažino Sovietų Sąjungos metais bendradarbiavę su KGB, likimo. Šiomet reikia šį įstatymą arba pratęsti, arba tų žmonių pavardes išviešinti. Štai todėl ir kilo didžiulė banga diskusijų – vieni už tai, kad pavardės reikia viešinti, kiti – kad tai būtų valstybinio masto išdavystė. Mat dar 1990 m., praėjus vos savaitei po Nepriklausomybės paskelbimo, tuometinis valstybės vadovas Vytautas Landsbergis paskelbė kvietimą buvusiems KGB bendradarbiams nustoti dirbti svetimai valstybei, prisipažinti Lietuvos valstybei, kuri pasižada niekada to fakto neskelbti, tuo pačiu atleisdama žmogų nuo kaltės ir apsaugodama jį nuo galimo Rusijos šantažo. Visi tuomet gerai žinojo, kad slaptais agentais žmonės tapdavo ne savo

Antrasis pasaulinis karas mums vis dar nesibaigia

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

noru, o priversti grasinant sugadinti karjerą, neišleisti į užsienį, kitaip pakenkti jiems ar jų artimiesiems. Vienas pavyzdėlis: šių eilučių autorės bendraklasis išvykęs gyventi į Panevėžį buvo užverbuotas, kai patyrė avariją važiuodamas motociklu, nes žuvo ant užpakalinės sėdynės sėdėjęs jo draugas. Vaikinui buvo pasiūlyta – sėdi į kalėjimą arba pasirašai sutartį. 18-mečiui sutartis su KGB atrodė paprastesnė išeitis, ir jis pasirašė. Kaip jis dirbo KGB agento darbą, nežinia, bet aplinkiniams jis apie tai buvo prasitaręs.

1990 m. ir vėliau atėjo ir prisipažino pasirašę „sutartį su velniu“ apie 1 600 žmonių (iš viso nuo 1940 m. iki 1990 m., sakoma, su sovietiniu saugumu bendradarbiavo apie 118 tūkst., o atkuriant valstybę 1990 m. veikiančių KGB agentų buvo apie 7 tūkst.). 1999 m. tas valstybės išipareigojimas neviešinti prisipažinusiu bylą buvo suformuluotas įstatymu. Įstatymas veikė iki šių metų, ir dabar reikia spręsti, ką su tomis bylomis ir su tuo žinojimu daryti toliau.

Tų 1 600 žmonių padėtis išties nepavydėtina. Sakoma, kad tai neeiliniai žmonės, inteligentai – profesoriai, docentai, mokslų daktarai. Kita vertus, tai sąžiningesni žmonės, nes jie norėjo apsivalyti ir būti lojalūs savo valstybei. Dabar dalis jų tikriausiai užima aukštas pareigas, yra politikai, kitų sričių žinomi veikėjai. Ir galima įsivaizduoti, kokiam siaube jie dabar gyvena. Žinoma, būtų buvę paprasčiau, jeigu jie nebūtų kankinęsi 25-erius metus, o iš karto viešai apie tai pasakę – ne Liustracijos komisijai, o per spaudą ar kitaip – Lietuvos žmonėms, kad buvo priversti pasirašyti sutartį su okupacine struktūra, kad šnipinėjo bendradarbius ir kt., ir tuomet visi būtų supratę ir jiems atleidę. Šiandien jų klaida būtų nuslinkusi į praeitį ir užmiršta. Štai toks pavyzdys – kažkokiu būdu tapo viešai žinomas Kazimieras Prunskienės pasižadėjimas tarnauti sovietiniam saugumui, ir ji, eidama į Seimo rinkimus, ant savo plakato teismo sprendimu turėjo užrašyti, kad tarnavo svetimos valstybės struktūroms. Ir ką – žmonės ją kaip buvo rinkę į Seimą anksčiau, taip išrinko ir su tuo bjauriu užrašu.

Viešinti ar neviešinti prisipažinusiu bylas šiuo metu svarsto valdančiosios koalicijos politinė taryba. Vytautas Landsbergis tuo pasibaisėjo, nes valstybėje tokio oficialaus organo nėra ir jis negali turėti teisės spręsti. Buvęs Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovas, istorikas dr. Arvydas Anušauskas sako, kad bylų negalima skelbti, nes šios bylos jau yra Lietuvos

valstybės saugumo departamento kompetencijoje, tai jau Lietuvos paslaptis, mat prisipažinusieji Lietuvos saugumiečių buvo apklausti, jie papasakojo, kas juos verbavo, kokiais būdais tai buvo daroma. Lietuvos valstybės institucijos iš jų gavo daug žinių ir galėjo susidaryti šios okupacinės jėgos struktūros veikimo schemą ir sistemą.

Nepriklausomybės Akto signataras Rimvydas Valatka dar kategoriškesnis. Jis sako, kad tai būtų pačios valstybės išdavystė: „Teisinė valstybė neturi teisės taip elgtis. Kai pilietis nevykdo išipareigojimų valstybei, jis yra arba sodinamas į kalėjimą, arba jam yra išrašoma atitinkamo didumo bauda... Dabar, kai valstybė vieną dieną pažadėjo, kad mes jus apsaugosim ir jūs tik būkit žmonės – prisipažinkit ir nebedirbkite, o po penkiolikos metų valstybė sako – penkiolika metų buvome krikščioniški, dabar tokiomis nebebūsime ir apie jus paskelbsime... Mes sukūrėme valstybę per tokius vargus, per tokius kraujus, ir dabar ta valstybė sako, atėjus Butkevičiui, Paksui ir Uspaskichui, štai dabar mes jus pastatysime minios pajuokai. O tie, kurie neprisipažino, kurių yra kokius 5 ar 6 kartus daugiau, tie kikena į saują ir džiaugiasi, kad neprisipažino. Mes atidarome tokią Pandoros skrynį, arba vartus kolaboravimui. ... viešas tokio klausimo „išmetimas“ į apyvertą iš tiesų yra atviras valstybės griovimas arba rodymas, kad ši valstybė yra labai nerimta”.

V. Landsbergis sako, kad situaciją ypač komplikuoja tai, „kad greta mūsų, netoli į Rytus, yra bepročių valstybė. Valstybė, kuri mano, kad Sovietų Sąjunga tęsiasi. Mano, kad tie, kurie vengė tarnauti sovietinėje armijoje yra nusikaltėliai, juos galima ir šiandien bausti. Tai tokius, kurie išdavė KGB – juos galima dar ne taip bausti. Tai ne juokas, kai turime tokį foną už nugaros. Tie, kurie buvo ištikimi senajai įstaigai ir neprisipažino – su jais viskas tvarkoje, jų neviešins, o sąžiningesniems gali būti keršijama. Galbūt net šis triukšmas jau yra kerštas”.

O vadinamoji politinė taryba, kuri dabar ėmėsi spręsti, yra tokie veikėjai kaip R. Paksas, žmogus, netekęs prezidento posto dėl to, kad suteikė pilietybę savo finansiniam rėmėjui, siejamam su Rusijos žvalgyba; V. Uspaskichas, šiuo metu teisiama dėl didelio masto nešvarių 26 mln. litų savo vadovaujamoje partijoje. Šios politinės tarybos nariai, gal nepaskaite anksčiau priimtų įstatymų ir ten užfiksuotų valstybės išipareigojimų, gal sąmoningai skelbiasi balsuosią už bylą išviešinimą. Galima numanyti kodėl – yra tokia nuomonė, kad sąžiningesnieji, kurie prisipažino, yra dešinieji, nepriklausomybės šalininkų, konservatorių pusės žmonės. Taigi yra gera proga susidoroti su priešininkais.

Neseniai Lietuvoje buvo išleista miniatiūrų knyga apie partizanus „Neužmirštami Suvalkijos vardai”. Jos autorius Justinas Sajauskas radijo interviu sakė, kad dar ir šiandien sunku prakalbinti žmones apie partizaninę veiklą, – žmonės vis dar bijo. Jis padarė tokią išvadą: „Karas dar daug kam nesibaigęs”. Kol kas dar nežinia, kuo baigsis ir istorija su KGB bylomis, bet ir šiuo atveju galima pasakyti: mums visiems Antrasis pasaulinis karas, kurį triukšmingai švenčia Rusija, šį karą pavadinusi savo Didžiuoju tėvynės, nesibaigė iki šiol.

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532.

Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiuočiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Diskusija dėl dvigubos pilietybės

Po to, kai Liberalų sąjūdis paskelbė siūlymą rengti referendumą dėl dvigubos pilietybės, Lietuvos valstybinės televizijos (LRT) laidoje „Dėmesio centre“, kurią veda **Edmundas Jakilaitis**, šia tema buvo surengtas pokalbis. Jame dalyvavo valdančiosios koalicijos atstovas socialdemokratas, Seimo narys **Gediminas Kirkilas**, opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovė, Seimo narė **Agnė Bilotaitė** ir Liberalų sąjūdžio pirmininkas, Seimo narys **Eligijus Masiulis**. Siūlymą pagal šią laidą parengtą pokalbį.

Edmundas Jakilaitis: „Liberalų siūlymas rengti referendumą dėl dvigubos pilietybės yra populistinis, be to, nerealu tikėtis, kad jis įvyks ir pasieks tikslą“, – teigia Seimo narė, Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų atstovė **Agnė Bilotaitė**. Jai pritaria ir socialdemokratas **Gediminas Kirkilas**, siūlantis nepuoselėti tuščių vilčių ir ieškoti kitų dvigubos pilietybės problemos sprendimo būdų. Siūlymą pateikęs Liberalų sąjūdžio vadovas **Eligijus Masiulis** atkerta: „Laidodami referendumo idėją politikai pripažįsta savo beviltiškumą ir jau daug metų nesprendžia problemos, nes bijo“. Pone Masiuli, Jūsų tekste, siūlomame referendumui, prašoma negaliojančią pripažinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12-ojo straipsnio antrąją dalį, kurioje numatoma, kad niekas, išskyrus įstatymo numatytus atvejus, negali būti Lietuvos ir kitos valstybės piliečiu vienu ir tuo pačiu metu. Neradote paprastesnio būdo nei referendumas?

E. Masiulis: Tiesiog nėra kito būdo. Konstitucinio Teismo išaiškinime sakoma – vienintelis būdas išplėsti dvigubos pilietybės taikymą yra Konstitucijos keitimas. O tai įmanoma tik referendumu. Todėl, manau, gana trypti vietoje, reikia spręsti šią įsisėjęs problemą. Aš labai skeptiškai vertinu siūlymą dar kartą tuo klausimu kreiptis į Konstitucinį Teismą. Atsakymas bus lygiai toks pat. Tik prarasime dar vienerius metus. O dėl referendumui pateiktos formuluotės galima diskutuoti.

E. J.: Gerb. Bilotaite, Jums nelabai patinka ši idėja. Kodėl?

A. Bilotaitė: Pirmiausia reiktų pasakyti, jog Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratams nėra nusiteikę prieš dvigubą pilietybę, bet siūloma formuluotė ir sprendimo būdas kvepia populizmu. Nerealu tikėtis, kad referendumas įvyks, nes sprendimui priimti reikia daugiau nei pusės visų balso teisę turinčių Lietuvos piliečių balsų. Vykę rinkimai rodo, kad labai retai rinkimuose dalyvauja 50 procentų rinkėjų.

E. J.: Visi 100 procentų atėjusių balsuoti turėtų pasakyti „taip“?

A. B.: Taip. Kad referendumas įvyktų ir pasiektų tikslą, visi rinkėjai turėtų pasisakyti už. Kitas dalykas – brangu. Netgi nepaisant, jog referendumas vyktų kartu su Seimo rinkimais, vis vien kainuotų ne mažiau kaip du milijonus litų. O ko mes pasieksime? Reikia kalbėti ir apie grėsmes Lietuvai, geopolitinę situaciją.

E. J.: Kokias grėsmes Jūs įžvelgiate?

A. B.: Jeigu būtų priimtos siūlomos pataisos, visi Lietuvos piliečiai galėtų turėti ir antrą pilietybę valstybės, kuri mums gali būti ir draugiška, bet ir nedraugiška. Lietuvos rusakalbiai galės gauti Rusijos pilietybę. Pažiūrėkime, kas darosi Ukrainoje. Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 200 tūkstančių rusakalbių, kas gali paneigti, kad Rusija ims ginti jau ne

tautiečius, o savo piliečius? Klaipėdoje kai kurie politikai jau drumsčia vandenį, kalbėdami apie Lietuvoje pažeidžiamas rusakalbių teises. O kas gali garantuoti, jog Rusija nesiims ginti savų piliečių?

E. J.: Gerb. Kirkilai, socialdemokratai yra už liberalų siūlymą. Kodėl?

Gediminas Kirkilas: Problema ištis įsisėjęs, dar 2007 metais mes ją mėginome spręsti, buvo suburti geriausi teisininkai. Tada taip pat buvo padaryta išvada, kad be Konstitucijos keitimo nieko nepadarysi. Bet kaip pakeisti Konstituciją – labai sunkus klausimas. Net jeigu bus visų politinių partijų sutarimas, kuo abejoju, pasiekti tikslą referendumu yra beveik neįmanoma. Galbūt reikia mėginti ieškoti kitų kelių. Konservatoriai siūlo dar kartą kreiptis į Konstitucinį Teismą, bet aš labai abejoju, ar jis keis anksčiau sprendimą.

E. J.: Gerb. Masiuli, nuskambėjo teiginiai, kad referendumas – nerealu. Be to, kyla grėsmė, kad Putinas ims dalinti Lietuvos rusams rusiškus pasus. Ką manote?

E.M.: Reikėtų labiau pasitikėti mūsų visuomene ir jos sąmoningumu. Labai daug kas priklauso ir nuo nusiteikimo. Jeigu mes kartosime, kad referendumas neįvyks, greičiausiai taip ir bus. Šis klausimas yra aktualus ne tik išvažiavusiems iš Lietuvos po 1990 metų, bet ir čia gyvenantiems, nes Lietuvoje turbūt

LRT televizijos laidoje „Dėmesio centre“ Edmundas Jakilaitis veda pokalbį apie dvigubos pilietybės referendumą. Dalyvavo Liberalų sąjūdžio pirmininkas Eligijus Masiulis, Tėvynės sąjungos narė Agnė Bilotaitė ir Socialdemokratų vicepirmininkas Gediminas Kirkilas.

nėra šeimos, giminės, kurios nepalietė emigracija.

E. J.: Yra būdų didinti rinkėjų aktyvumą, gal elektroninis balsavimas padėtų?

E. M.: Taip. Jei mes neturime politinės valios, kad rinkimai vyktų ir elektroniniu būdu, tai gal bent referendumuose įveskime balsavimą internetu? Savo referendumo įstatymo griežtumu juokiname visą pasaulį. Seime yra iniciatyvų peržiūrėti ir Referendumų įstatymą, kuriuo mes praktiškai negalime pasinaudoti. O dėl grėsmių galiu pasakyti, kad yra politikų, kuriems įgimta visko bijoti. Liberalai siūlo pasižiūrėti racionaliai – yra mažai Europos Sąjungos valstybių, kur pilietybės klausimą reglamentuoja Konstitucija. Tai reglamentuoja įstatymas.

E. J.: Jūs siūlote išimti iš Konstitucijos ir spręsti klausimą įstatymais?

E. M.: Mes ir siūlome konstituciniame pilietybės įstatyme išvardinti visus saugiklius, atvejus, kada suteikiama dviguba pilietybė.

G. K.: Elektroninio balsavimo įstatymo projektui Seime yra pritarta po pateikimo, turime šansą jį priimti.

Remiantis Estijos patirtimi, pirmuose rinkimuose galime tikėtis 4-5 procentais didesnio aktyvumo. Tai jau šis tas. Bet E. Masiulis neatsako į klausimą – kas garantuos, kad referendumas įvyks? Nieks negali garantuoti. Išeivija taip pat netiki, kad referendumas įvyks.

E. J.: Nes jie visai pagrįstai abejoja dėl rezultato, nes po to visiškai užsidarytų durys.

G. K.: Todėl dar kartą sakau – reikia ieškoti teisinių sprendimų. Dėti visas viltis į referendumą, manau, ne išeitis.

A. B.: Tai iš tiesų labai rimtas dalykas ir nereikia sakyti, kad kažkam vaidenasi grėsmės. Gal prieš 5 ar 10 metų ir galėjome taip kalbėti, bet šiandien matome realius pavyzdžius.

E. J.: Gerb. Masiuli, argumentai dėl nacionalinio saugumo yra sunkiai atremiami, nebent konstituciniame pilietybės įstatyme būtų numatyta, kad Lietuvos pilietybė suteikiama tik transatlantinę integraciją atitinkančių valstybių piliečiams ir panašiai?

E.M.: Daugelyje valstybių įvairūs saugikliai yra įtvirtinti įstatymuose, galimi įvairūs variantai. Bet dabar iš kolegų aš girdžiu beviltiškumą ir pripažinimą, kad jau daug metų mes niekaip negalime šios problemos išspręsti, nes bijome. Yra 800 tūkstančių iš Lie-

tuvos išvažiavusių žmonių, nemažai jų sukūrė mišrias santuokas, užsienyje gimsta lietuvių piliečių vaikai, kurie turės apsispręsti, kurią pilietybę rinktis. Galvokime ir apie mūsų valstybės ateitį – kas čia gyvena, kas grįš, dirbs ir mokės mokesčius? Nacionalinis saugumas yra ir tai, kiek Lietuvos piliečių bus po 10–15 metų.

A.B.: Kolega, ar jūs tikite, jog viso to pavyks pasiekti šiuo referendumu? Tikriausiai ir pats abejojate, ar pavyktų surinkti šitiek balsų „už“.

E.J.: Gerb. Kirkilai, ar iš tiesų referendumas neįmanomas? Jei bus elektroninis balsavimas, visų politinių jėgų ir prezidentės parama, prisidės Pasaulio Lietuvių Bendruomenė?

G. K.: Visų pirma reikia atlikti tyrimus. Manau, pamatytume, kad visuomenė šiuo klausimu pasidalinusi į dvi dalis, vieningos nuomonės toli gražu nėra. E. Masiulis pateikė daug patriotinių argumentų, bet nepateikia būdo. Niekas nesako, kad problemos spręsti nereikia, bet reikia ieškoti būdo.

TELKINIAI

„Giedros” lietuviško humoro šventė: „Juoktis sveika”

Giedrė Griškėnaitė-Gillespie, Ramunė Motekaitienė, Danguolė Jonaitienė

Susirėmimas su policija juokais: Iš k.: Ramunė Motekaitienė, Artūras Žilinskas ir Alvidas Jonaitis.

RAMUNĖ RAČKAUSKIENĖ

Čikagos lietuvių visuomenė jau įprato kas pavasarį pasidžiaugti „Giedros” korporacijos kultūriniu renginiu. Šiais metais – naujas bandymas – pristatytas ne vienas poetas ar rašytojas, o lietuvių humoro programėlė. Programą sukūrė giedrininkė Giedrė Gillespie, kuri parinko žymių lietuvių humoristų – Juozo Erlickio, Pulgio Andriušio, Vitalio Žukausko, Vytautės Žilinskaitės, S. Aliūno (Aloyzo Barono) – veikalų bei pati parašė programai kūrinėlių. Programą režisavo Ilona Čiapaitė ir Giedrė Gillespie. Puikiai vaidino aktoriai: Monika Adomaitytė, Mindaugas Braslauskas, Danguolė Jonaitienė, Alvidas Jonaitis, Linas Umbrasas ir Artūras Žilinskas, Ramunė Motekaitienė ir Giedrė Gillespie. Muzika pritaikė Martynas Matutis. Programa supinta iš vaidinimėlių, eilėraščių, anekdotų ir dainų. Ypatingai daug juoko sukėlė vaizdai ir anekdotai iš buvusio komunistinio gyvenimo. Teko girdėti, kad atlikėjai daug repetavo ir tas buvo žymu, nes visa programa vyko sklandžiai – dar nesibaigę žiūrovų juokas po vieno anekdoto, o jau pradėdas kitas. Laikas nepastebimai greitai prabėgo, o norėjosi pamatyti daugiau. „Giedros” korporacijos pirmininkė Rita Vencloviėnė padėjo programos atlikėjams ir pasidžiaugė, kad savo honorarą ji skiria „Giedros” korporacijai. „Giedrai” netrukus sukaks 90 metų, ir jau greitai bus išleistas naujas leidinys – ilgai laukta „Giedros” korporacijos istorija. Buvo paruoštas gausus vaišių stalas, ir popietės svečiai dar ilgai nesiskirstė jaukiai bendraudami tarpusavyje.

Žaltvykslės teatro grupės aktoriai, suvaidinę humoristinius veikalus Korp! Giedros popietėje. Sėdi iš k.: Giedrė Griškėnaitė-Gillespie, Ramunė Motekaitienė, Danguolė Jonaitienė, Monika Adomaitytė. Stovi: Alvidas Jonaitis, Mindaugas Braslauskas, Ilona Čiapaitė, Linas Umbrasas ir Artūras Žilinskas Kazio Motekaičio nuotraukos

1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos diena

Prie Baltų valstybių vėliavos (iš k.): Arūnas Nasvytis, „Polish American Congress” prezidentas Mark Relovski, Baltiečių komiteto pirm. Mylita Nasvytienė, dr. V. Stankus, apylinkės pirm. Algis Gudėnas, A.P.P.L.E.darbuotojas Algirdas Muliolis (nesimato dr. M. Bienia, Beatričės Pautienienės). Amandos Muliolienės nuotraukos

DR. VIKTORAS STANKUS

1791 m. gegužės trečiąją Lenkijos-Lietuvos seimas sukūrė seniausią konstituciją po Amerikos 1787 m. konstitucijos pasaulyje, kurioje lietuvių delegatai išsikovojo pataisą (panašu į Amerikos „Bill of Rights”), kad Lietuva ir Lenkija yra lygios. Pataisa įsigaliojo 1791 m. spalio mėnesį.

Clevelando „Polish American Congress” Ohio Division prezidentas Mark Relovski ir direktorius dr. Mitchell Bienia ta proga gegužės 3 d. Lietuvių Bendruomenę kvietė dalyvauti 1791 m. Konstitucijai skirtame parade. (Savo ruožtu lenkų atstovai dalyvauja Vasario 16-osios šventėse, rašė JAV senatui laiškus, kad Lietuva būtų priimta į NATO.) Tą sekmadienį, po Mišių, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, prieš Konstitucijos dienos pa-

Sveiki gyvi, sveteliai

Giedrė Gillespie (pagal liaudies dainą)

Sveiki gyvi sveteliai, mūsų mylimieji,
Sveiki gyvi sveteliai, mūsų laukiamieji.

Ar gera buvo vieškeliu važiuoti
Ar gera buvo vieškeliu važiuoti.

Ar nepailso Mercedes žirgeliai,
Ar nepratrūko brangios padangėlės
Ar nepritrūko kurui pinigėlių
Ar nesustabdė valdžios tvarkdarėlis
Ar nepabodo bičiulių pletkelės

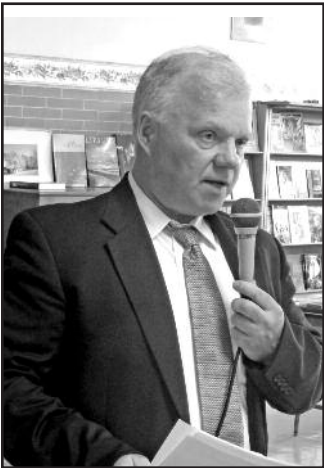
Sveiki gyvi sveteliai, mūsų mylimieji,
Sveiki gyvi sveteliai, mūsų laukiamieji.

rada, Clevelando LB apylinkės valdyba turėjo dar daug ką atlikti. Buvo surengti JAV LB Tarybos rinkimai. Ohio apygardos kandidatai: Algis Gudėnas, dr. Zita Masčinskienė, Ričardas Širvinskas, Gražvydas Supronas. Po Tarybos rinkimų pirmininkas Algis Gudėnas perskaitė LB apylinkės metinį pranešimą.

Pranešta, kad vyko 12 valdybos posėdžių, surengta nemažai visuomeninių, kultūrinių renginių, dalyvauta ir ne lietuvių renginiuose, tartasi su kitomis organizacijomis.

2014 m. rugpjūčio mėn. 23 d. valdyba dalyvavo Ukrainos nepriklausomybės šventės parade ir minėjime. Spalio 18–19 d. surengtos Lietuvių dienos, „Rudens balius“ su šokiais, vakariene; koncertavo nuostabi grupė „Elle G“ iš Lietuvos. Kitą dieną vyko Glinkio teatro iš Jurbarko spektaklis „Rimas pas Kęstutį“.

2015 m. buvo surengtas Vasario 16-osios minėjimas, kurio prelegentas buvo konsulas Marijus Gudyndas. Lietuvos vėliava iškelta Ohio sostinės Columbus kapitolijaus aikštėje, taip pat virš Clevelando rotušės. Sausio 23 d., vasario 20 d. dr. Rimas Liauba su žmona muzike Danute pasakojo apie nuotakingą kelionę po vakarų Afrikos valstybes. Vasario 21 d. vyko „Sėduvos bernų“ koncertas. Vasario 27 d. koncertavo solistai iš Lietuvos – Donatas Montvydas ir Marius Leškauskas. Kovo 11-osios minėjime buvo parodytas filmas „Kelionė per Lietuvą“ su britu menininku David Ellis.

Pirm. Algis Gudėnas

Apylinkės valdybos garbės narys dr. Stankus Lietuvių Bendruomenei atstovavo JAV senatoriaus Rob Portman pagerbime „American Jewish Committee“ surengtoje vakarienėje ir rabino Baker pristatyme bei senatoriaus Portman Ukrainos forumė.

Apylinkės pirmininkas A. Gudėnas papasakojo apie išdo reikalus: finansiškai paremtos visos trys lituanistinės mokyklos (darželis, vidurinė ir aukštesnioji), lietuvių radijas, skautai, „Židiny“.

Įkurtas apylinkės internetinis puslapis.

Vyko ir naujos apylinkės valdybos rinkimai. Perrinkta buvusioji valdyba, pirmininku vėl tapo Algis Gudėnas.

Pranešta, kad JAV LB Tarybos sesija vyks Clevelande spalio 25–27 d. Viešbutis (netoli nuo Lietuvių namų, parapijos) ir konferencijos kambariai jau užsakyti, išsiderėta speciali kaina nakvynei, automobilių pastatymas nemokamas. Jau sudaryta sesijos darbotvarkė – linksmas susipažinimo vakaras su muzika, šokiais; kitą dieną – pokylis su nuostabi menine programa, pageidaujantiems užsakyta išvyka po Clevelandą.

Po to skubėta į 1791 m. Konstitucijos dienos parada lenkų rajone, Parma priemiestyje. Lenkų vadovybė parinko lietuviams garbingą vietą eisenoje: buvo nešamas LB plakatas, Lietuvos vėliava.

Žygiuojant dažnai buvo girdėti žiūrovų šūkiai: „The Lithuanians, bravo Lithuanians“ (valio lietuviai!). Tiesaus stoto lenkų kilmės veteranas JAV kariuomenės uniforma pagarbiai kariškai pagerbė Lietuvos vėliavą. Dr. Stankus, tarnavęs JAV kariuomenėje kapitonu (dabar rezervo karininkų asociacijos narys), atidavė pagarbą. Lenkų žiūrovams tai padarė įspūdį.

Po parado lenkai žiūrovai dėkojo lietuviams už dalyvavimą, prisiminė, kaip kartu sutriuškinome kryžiuočius Žalgirio mūšyje. O šiandien – Rusijos grėsmė.

Lietuviams irgi reikėtų minėti 1791 m. Konstituciją, bet švęsti spalio mėnesį, kada įsiteisėjo lietuvių pataisos. Ir tuo pat metu švęsti kitus žymius lietuvių laimėjimus: „Habeas Corpus“ įvedimą į lietuvių teisyną (daug anksčiau už Angliją); garbingo Lietuvos 1529 m. Statuto sukūrimą.

Turime kuo didžiulius ir ką reklamuoti.

Dr. Viktoras Stankus – JAV LB Ohio apygardos vicepirmininkas

Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija veiks toliau

Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugijos nariai. Sėdi iš k.: Živilė Jerominienė, dr. Ona Radzevičienė, kun. dr. Valdas Aušra, dr. Pranutė Domanskienė ir Vilija Aukštuolienė. Antroje eilėje: dr. Evaldas Radzevičius, dr. Andrius Kudirka, Rasa Cicėnienė, Nora Aušrienė, Elena Ablingytė, Inga Pauliukevičiūtė Wilke, Deimantė Katiliūtė, kun. Liudas Miliuskas ir Vilma Kava.

ONUTĖ RADZEVIČIENĖ

Aštunti metai veikianti Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija (PDPD) tęsia savo darbą.

Balandžio 26 dieną Draugijos nariai susirinko į metinį suvažiavimą, kurio metu buvo aptartas Draugijos darbas, numatytos veiklos kryptys bei planai, išrinkta nauja valdyba. Draugijos pirmininku vienbalsiai perrinktas kun. dr. Valdas Aušra, vadovaujantis nuo pat PDPD įkūrimo.

Draugijos gretose susibūrę kunigai, psichologai, gydytojai, socialiniai darbuotojai, žurnalistai, teisininkai, draudimo specialistai – aukoja savo laiką, stengdamiesi padėti ištikus įvairioms nelaimėms, esant krizinėms situacijoms, o taip pat padeda išspręsti socialines bei teises problemas.

Draugijos veikloje yra išskiriamos trys pagrindinės kryptys: pagalbos telefonas, savitarpio pagalbos grupės ir paskaitos.

Paramos telefonas

Psichologinė pagalbos telefono linija (tel. 866-438-7400) pradėjo veikti anksčiau, nei oficialiai įsikūrė PDPD. Pastaruoju metu skambučių sumažėjo, galbūt dėl to, kad linija veikia pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 val. v. iki 10 val. v., o žmonėms problemos atsiranda įvairiu laiku, nebūtinai tada, kai linija veikia.

Kaip teigia Živilė Jarominienė, atsakinga už pagalbos telefono darbą, žmonės šios linijos telefoną sutapatina su psichologo ir psichiatro pagalba ir dažnai neišdrįsta kreiptis. Kartais skambučiai yra informacinio pobūdžio: žmonės skambina sužinoti, kur rasti gerą advokatą, ar psichologą.

Dar kartą norime priminti, kad galite skambinti įvairiais atvejais: kai pasaulis tampa nemielas, kai jūsų šeimą ištinka nelaimės, kai atsiduriate krizinėje situacijoje. Prie telefono budintys specialistai suteiks įvairiapusišką pagalbą – ne tik gydytojo, psichologo, dvasininko, bet ir padės išspręsti socialines problemas. Paskambinę šiuo telefono numeriu gausite socialinio darbuotojo patarimus, kaip išgyventi krizines situacijas, kaip galima palengvinti jūsų buitį, kokias socialines lengvatas galite gauti.

Ateityje planuojame pertvarkyti telefono linijos darbą taip, kad žmonės galėtų gauti pagalbą, paskambinę bet kuriuo laiku ir palikę žinutę.

Savitarpio pagalbos grupės

Savitarpio grupių susitikimai rengiami rudenį

nį ir pavasarį. Jie vyksta Ziono liuteronų bažnyčioje bei Pasaulio lietuvių centre Lemonte, užsiėmimus veda dvasininkai bei psichologai.

Tradiciškai renkasi nedidelės grupės, bet tie, kurie lanko, džiaugiasi išmokę kažką naujo, taip pat smagu, kad kartais vėl tie patys asmenys sugrįžta į naujai organizuojamus užsiėmimus.

Metinio susirinkimo metu Draugijos nariai sprendė klausimą, kaip daugiau žmonių įtraukti į grupelių veiklą, nes tikrai yra daug tokių, kuriems reikalinga pagalba bei patarimai, kaip pagerinti bendravimo kokybę su šeima, artimaisiais, bendradarbiais, kaip auklėti vaikus ir su jais bendrauti.

Šiuo metu didelio susidomėjimo sulaukia paramos grupės užsiėmimai, tema „Moters galia“ vykstantys Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kuriuos veda psichologė Inga Wilke ir Aušra Tauginas.

Ziono parapijos salėje šiuo metu užsiėmimams vadovauja kun. dr. Valdas Aušra ir psichologė Rasa Cicėnienė.

Paskaitos

Suvažiavimo metu buvo aptartas paskaitų, vykstančių antrą mėnesio sekmadienį po šv. Mišių, 12:15 val. p. p. Lemonte (kambariye „Pas Prelatą“), klausimas. Šių susitikimų metu galima ne tik išklausti įvairiomis temomis skaitomų paskaitų, bet ir išgirsti atsakymus į jums rūpimus simus.

Žmonės labiausiai domina socialinė ir medicininė pagalba, su kuriomis supažindina seminarus vedanti socialinio darbo magistrė Vilija Aukštuolienė bei draudimo specialistė Elena Ablingytė. Jos taip pat pataria, kur kreiptis norint gauti socialines lengvatas, kokius dokumentus reikia užpildyti, o išskirtiniais atvejais juos padeda užpildyti.

Laukiami visi

Aptarus metų darbus, perrinkus naują valdybą, pasidžiaugta, kad darbas vyksta ir padedant tiesiogiai šeimoms ar asmenims, patekusiems į sunkias gyvenimo situacijas. Dar daug darbų laukia ateityje.

Džiugu, kad į Draugijos gretas įsijungia nauji žmonės, kuriems nesvetimas žmonių skausmas, kurie yra pasirengę padėti nelaimių ištiktiems tautiečiams, kuriems rūpi lietuvių bendruomenės psichinė ir socialinė gerovė.

Draugijos durys atviros visiems. Į jos veiklą galite įsijungti bet kuriuo metu.

Draugijos telefonas: 866-438-7400

Onutė Radzevičienė – draugijos sekretorė

Kuo domisi šnipai Lietuvoje?

Šnipinėjimu Baltarusijai kaltinamas buvęs valstybės įmonės „Oro navigacija“ darbuotojas Romualdas Lipskis teismui teigė, kad Baltarusijos gynybos ministerijos Generalinio štabo Vyriausiosios žvalgybos valdybos (GRU) karininkas Sergejus Kurulenką prašė jo sužinoti Vilniaus oro uoste besileidžiančių JAV lėktuvų numerius.

Manoma, kad S. Kurulenką domėjosi galbūt Lietuvoje veikusių Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimu. R. Lipskis baltarusiui atsakė, kad tokios informacijos suteikti negalės.

Tai kaltinamasis tvirtino duodamas parodymus jo bylą nagrinėjančiam Vilniaus apygardos teismui.

R. Lipskio teigimu, su S. Kurulenką jis susipažino maždaug 2009–2010 metais per draudimo darbuotojams surengtą seminarą viešbutyje „Villon“.

Vyras parodymų pradžioje užsiminė, kad vaikystėje augo pas močiutę Baltarusijoje, todėl ten turėjo pažįstamų. Vienas tokių pažįstamų iš Baltarusijos dirbo bendroje Austrijos ir Baltarusijos draudimo įmonėje.

„Jis pakvietė mane ne į seminarą, bet į pobūvį“, – pasakojo R. Lipskis. Kartu su juo renginyje, kaip paaiškėjo vėliau, dalyvavo, S. Kurulenką, svečiai iš Estijos ir kitų užsienio valstybių.

Praėjus daugiau nei pusantrų metų, L. Lipskis teigė sulaukęs skambučio. Vyras klausė, ar pamenas jų pažintį viešbutyje „Villon“, skambinusiųsį pareiškė norįs susitikti su vilniečiu.

Per Vilniuje vykusį susitikimą S. Kurulenką užsiminė, kad nori Lietuvoje prekiauti žuvimi, klausinėjo R. Lipskio, ar jis turi pažįstamų pajūryje.

2011 metais paskambinęs baltarusis pasakė esąs netoli jo namų, prašė susitikti. Vyras susitiko kavinėje. S. Kurulenką pasakė, kad nori gauti leidimą gyventi Lietuvoje, todėl klausė jo, ar negali padėti jam įsidarbinti oro uoste, yra baigęs karinę mokyklą.

Kaltinamasis pasakojo, kad buvo šantažuojamas S. Kurulenkos, šis esą slapta buvo įrašęs jų pokalbį kavinėje, grasino, kad jeigu neteiks slaptos informacijos, neteks darbo oro uoste.

Pareigūnai yra užfiksavę, kaip S. Kurulenką R. Lipskiui padavė 150 litų. Pinigai esą buvo kito asmens skola, kurią jis pralošė kortomis. Vėliau baltarusis užsiminė, kad tai atlygis už tai, ką jis papasakojo gerdamas alų.

Nuolat spaudžiamas S. Kurulenkos, „Oro navigacijos“ darbuotojas tvirtino nufotografavęs trijuose segtuvuose esančius projektus: Eišiškių

S. Lipskis kaltinamas šnipinėjimu Baltarusijai.

15 min.lt nuotr.

plente statomo pastato, į jį tiesiamos kanalizacijos projektus ir nusileidimo tako rekonstrukcijos planą. „Jame nebuvo jokios slaptos informacijos. Jei tą informaciją būčiau papasakojęs savo draugui, o ne baltarusiui, nebūčiau šnipas“, – kalbėjo teisiamasis.

Bylos duomenimis, R. Lipskis savo kabinete „Oro navigacijoje“ slapta fotografavo ten buvusių dokumentus bei kitus objektus ir juos perdavė Baltarusijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausiosios žvalgybos valdybai. Įtariama, kad Baltarusijai rinkta ir perduota informacija apie Lietuvos kariuomenę, jos dalinius, strateginę reikšmę Lietuvos nacionaliniam saugumui turinčias valstybės

įmones, jų veiklą, objektus bei įrenginius jose.

Prokuroras sausį teisme yra skelbęs, kad R. Lipskis, su Baltarusijos KGB agentu S. Kurulenką susitikęs prekybos centre, žodžiu perdavė informaciją apie Zoknių oro uostą – objektų išdėstymą, naujų objektų įrengimo planus, patekimo sąlygas, komunikacijas, infrastruktūrą.

Šiame vykusiame posėdyje kaltinamojo R. Lipskio apklausa nebuvo baigta, ji bus tęsiama kitame posėdyje, kuri vyks gegužės pabaigoje.

Valstybės saugumo departamentas yra paskelbęs, kad Baltarusijos agentas S. Kurulenką Lietuvoje buvo užverbavęs du agentus: informaciją jam

teikė buvęs valstybinės įmonės „Oro navigacija“ darbuotojas R. Lipskis ir Lietuvos kariuomenės paramedikas Andrejus Ošurkovas. Abu šie asmenys yra sulaukę kaltinimų dėl šnipinėjimo ir dabar teisiami.

R. Lipskio byloje teismui perduoti septyni bylos tomai, juose yra 1,3 tūkst. dokumentų ir 26 laikmenos su įvairiais vaizdo bei garso įrašais.

Įtariamasis sulaikytas daugiau nei prieš metus, jam gresia laisvės atėmimas iki 15 metų. R. Lipskis savo kaltę neigia.

Kaip yra sakęs buvęs Valstybės saugumo vadovas Gediminas Grina, visa žvalgybos operacija demaskuojant R. Lipskį truko daugiau kaip trejus metus. Jis nekomentavo, kiek medžiagos įtariamasis spėjo perduoti Baltarusijai, argumentuodamas, jog „mes negalime leisti žinoti, ką mes žinome“.

Pareigūnų teigimu, tikėtina, kad Baltarusija gauta informacija dalijosi ir su Rusija.

Prokurorai atlieka dar vieną ikiteisminį tyrimą dėl šnipinėjimo, kai gruodžio pabaigoje dėl įtarimų šnipinėjimu buvo sulaikytas Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose karys.

Pirmadienį pranešta, kad sulaikytas šnipinėjimu įtariamasis Rusijos pilietis N. F. 1977 metais gimęs įtariamasis suimtas trims mėnesiams.

Suimtas asmuo buvo Rusijos federalinės saugumo tarnybos (FSB) darbuotojas.

„Draugo“ info

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA **Granitex** 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAUJA **Biomed** 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAUJA **Blomed** 2 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

NAUJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9886

Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Ruta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Dr. Danutė Maciūnas-Mockus, gyvenanti **San Diego, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 110 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Milda Palubinskas, gyvenanti **Ho Ho Kus, NJ**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad mus skaitote, ačiū, kad dosniai remiate.

Jonas Spurgis, gyvenantis **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Elena Aglinskienė, gyvenanti **Kaneohe, Hawaii**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Maria R. Stonikas, gyvenanti Darien, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

Brian J. Simnick, gyvenantis **Cedar Lake, IN**, mielo kun. John Viučio atminimui atsiuntė 100 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriamo jums.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Naujas Prancūzijos ambasadorius

Prancūzijos ambasadorius Philippe Jeantaud ir Dalia Grybauskaitė R. Dačkaus nuotr.

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Prancūzijos ambasadoriaus Lietuvai Philippe Jeantaud skiriamuosius raštus ir aptarė dvišalio bei ekonominio bendradarbiavimo klausimus.

Šalies vadovės teigimu, Prancūzija yra strateginė Lietuvos partnerė. Abi šalys tęsia aktyvų bendradarbiavimą politikos, energetikos, gynybos, ekonomikos, mokslo ir kultūros srityse. Prezidentė taip pat pabrėžė, kad Lietuva vertina Prancūzijos aktyvų dalyvavimą Baltijos valstybių oro policijos misijoje.

Susitikime su ambasadoriumi

buvo aptarti stiprėjantys šalių prekybiniai ryšiai. Praėjusiais metais Prancūzija buvo 11 vietoje pagal prekybos santykius, kurie išaugo 5 procentais. Prezidentė padėkojo už Prancūzijos paramą Lietuvos narystei Tarptautinėje ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EPBO).

Tai pirmasis Ph. Jeantaud paskyrimas ambasadoriumi. Anksčiau diplomatas dirbo įvairiuose Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos postuose, taip pat ambasadose Atėnuose, Berne, nuolatinėje Prancūzijos atstovybėje prie ES Briuselyje. Ph. Jeantaud turi politinių studijų diplomą.

Dar žingsnis link balsavimo internetu

Vilnius (BNS) – Seimo komitams nepritarus siūlymams dėl balsavimo internetu įteisinimo, Teisingumo ministerija parengė naujas pataisas, kuriomis būtų visapusiškai pasirengta balsavimui internetu Lietuvoje ir sudarytos prielaidos naujos balsavimo formos įteisinimui.

Pataisas aiškinančiame rašte teigiama, kad balsavimą internetu konkrečiuose rinkimuose ir referendumuose įteisinančius teisės aktus Seimas galėtų priimti specialistams padarius išvadą, kad informacinė sistema atitinka reikalingą saugumo ir patikimumo lygį.

Seimo Žmogaus teisių komitetas balandį pareiškė, kad Seime šiuo metu svarstoma balsavimo internetu tvarka neužtikrins nei proceso slaptumo, nei

skaidrumo, ir pasiūlė pataisais iniciatoriams patobulinti. Šias pataisas, numatančias piliečių balsavimą internetu per prezidento, Seimo, savivaldybių tarybų, Europos Parlamento rinkimus bei referendumus, yra pataikę Seimo nariai teisingumo ministras Juozas Bernatoniš ir susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius. Įteisinus balsavimą internetu, galimybė balsuoti tradiciniu būdu ir toliau išliktų.

Teisingumo ministerija teigia, kad naujos pataisos parengtos atsižvelgiant į Seimo komitetuose išsakytas pastabas.

Ji planuoja, kad balsavimo internetu informacinė sistema turėtų būti įsteigta ir įteisinta iki 2018 metų kovo 1 dienos.

Klaipėdoje švartavosi NATO laivai

Vilnius (KAM info) – Klaipėdos uoste švartavosi septyni NATO nuolatinės parengties priešmininių laivų junginio laivai, atvykę dalyvauti kitą savaitę Baltijos jūroje prie Lietuvos krantų vyksiančiose tarptautinėse kasmetinėse karinėse pratybose „Baltijos tvirtovė 2015“. Savaitgalį laivus galėjo aplankyti visuomenė.

Vilnius („Draugo“ info) – Vokietijoje viešėję Lietuvos ekspertai sutarė dėl šešiolikos savaeigių haubicų „Pzh2000“ pirkimo. Artilerijos sistemų sandorio kaina neatskleidžiama, bet Krašto apsaugos ministerijos atstovai teigia, kad haubicos perkamos „palankiomis sąlygomis“.

Informuojama, kad kartu bus įsigyti ir artilerijos bataliono efektyviai veiklai užtikrinti reikalingi vadova-

Gegužės 11 dieną Baltijos jūroje prie Lietuvos krantų prasidėjo tarptautinės karinės pratybos „Baltijos tvirtovė 2015“. Jose dalyvauja 20 karių laivų ir trys tarptautiniai štabai. Šiomet pratybos įgijo didelį mastą – prie jų prisidės ir NATO nuolatinės parengties priešmininių laivų junginio 1-oji grupė.

vimo ir ugnies koordinavimo centrai, logistinės paramos ir remonto įranga. Kitas susitikimas šiuo klausimu planuojamas birželio viduryje Vilniuje. Sutartį dėl „Pzh2000“ planuojama pasirašyti dar šiais metais.

Lietuvos kariškių teigimu, vokiškos artilerijos sistemos labai padidintų Lietuvos kariuomenės kovinę galią ir poveikio atstumą ugnimi. Tokie patobūklai gali šaudyti nuo 40 iki 70 km.

Lietuva pirsks savaeigių haubicų

Didžioji Britanija skelbia rinkimų rezultatus

Londonas („Draugo“ info) – Didžiosios Britanijos ministro pirmininko David Cameron vadovaujama Konservatorių partija per visuotinius rinkimus laimėjo 331 vietą parlamente, tai penkiomis vietomis daugiau negu pusė visų vietų Bendoruomenių rūmuose.

Praėjusiuose rinkimuose Konservatorių partija turėjo sudaryti koaliciją, dabar D. Cameron galės formuoti vyriausybę vien iš konservatorių.

Dauguma vietų konservatoriams tenka Anglijoje, tuo tarpu Škotijoje net 56 iš 59 galimų vietų užims Škotijos nacionalistų partija (SNP) – precedento neturinti pergalė. Buvo ir staigmenų. Škotijos nacionalinės partijos narė Mhairi Black yra 20 metų, nauja iš-

David Cameron Scanpix nuotr.

rinkta britų parlamento narė – ji bus jauniausia deputatė žemuosiuos parlamento rūmuose nuo 1667 metų.

SNP rinkimuose iškovojo 56 mandatus, nors prieš tai turėjo tik 6. Toks stiprus partijos pasirodymas kitose Didžiosios Britanijos dalyse kelia būs-tavimus, kad Škotija jau netrukus gali vėl skelbti referendumą dėl nepriklausomybės.

Maskva nenuolaidžiauja už dyką

Vilnius (LRT radijas) – Maskva ruošiasi sušvelninti maisto produktų embargą Graikijai, Kiprui ir Vengrijai.

Kaip skelbiama, šiose šalyse Rusijos veterinarijos tarnybos specialistai patikrino 37 žemės ūkio bendroves. Neatmetama, kad šių įmonių produkciją gali būti leista įvežti į Rusiją, tačiau keliama sąlyga, kad Graikijos, Kipro ir Vengrijos vyriausybės nepalaikytų sankcijų pratęsimo.

Kipre buvo patikrintos įmonės,

kurios į Rusiją ruošiasi tiekti žuvį bei kitą jūros produkciją. Vengrijos kompanijos į Rusiją tikisi grįžti su vaisiais ir daržovėmis, taip pat vežti mėsą ir pieno produktus. Graikija laukia, kada galės vėl parduoti žuvį ir vaisius.

Rusija pernai rugpjūtį paskelbė atsisakanti daugumoje Europos Sąjungoje ir Jungtinėse Valstijose gaminamų maisto produktų, reaguojant į sankcijas Maskvai.

Rusija ir Kinija susitarė dėl dujų

Maskva (ELTA) – Rusijos naftos gamybos susivienijimo „Gazprom“ ir Kinijos naftos bei dujų bendrovės CNPC vadovai pasirašė susitarimą dėl dujų tiekimo vakariniu maršrutu, t.y. iš Vakarų Sibiro telkinių per Altajų.

Balandį „Gazprom“ direktorius A. Mileris teigė, kad iki šiol buvo kalbama apie planuojamus per ateinančius 30 metų šiuo maršrutu perpumpuoti 30 mlrd. kub. metrų dujų, tiesa, tokios apimtys gali augti maždaug dvigubai. Anot „Gazprom“ vadovo, šis dujotiekis

taps tiesioginiu konkurenciniu maršrutu į Europą tiekiamoms rusiškoms dujoms.

Tokia „konkurencija“ susidaro dėl to, kad eksportas per Altajaus regioną bus vykdomas iš tų pačių telkinių kaip ir tiekimas į Europą, t.y. iš Vakarų Sibiro. Dujos bus pumpuojamos dujotiekiu „Sila Sibiri“, pradėtu statyti dar praėjusių metų rugsėjį. Šių metų balandį „Gazprom“ vadovas pažadėjo, kad statybos užtruks ne ilgiau kaip šešerius metus.

Austrijoje atidengta memorialinė lenta lietuviams

Vilnius (BNS) – Minint Antrojo pasaulinio karo pabaigos Europoje 70-ąsias metines, Austrijoje, buvusioje Mauthauseno koncentracijos stovykloje įrengtame memorialinė atidengta atminimo lenta, skirta ten kalėjusiems ir žuvusiems Lietuvos gyventojams atminti.

Memorialinės lentos įrengimą inicijavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC), bendradarbiaudamas su Lietuvos Austrijoje ir Mauthauseno memorialo administracija.

Negalutiniais centro duomenimis, 1941–1945 metais šiame lageryje kalėjo 90 Lietuvos piliečių – lietuvių, žydų, rusų. Daliai jų pavyko išgyventi.

Nacių koncentracijos stovykla Mauthauseno miestelyje, prie Duno-

jaus, buvo įsteigta 1938 metų vasarą. Ji buvo skirta „nepataisomiems Trečiojo reicho politiniams priešams“ ir priklausė griežčiausiajai – trečiajai – kategorijai.

Didžiuliam stovyklų komplekse,

Mauthauseno koncentracijos stovykla. Staffblogs.le.ac.Uk nuotr.

kurį sudarė 49 mažesnės stovyklos, buvo kalinta apie 200 tūkst. žmonių iš 40 šalių. Apie pusę iš jų žuvo. Stovykla buvo išlaisvinta JAV kariuomenės 1945 metų gegužės 5 dieną.

Iš kelionės sugrįžus

Didingi Varšuvos rūmai ir parkai primena bendrą Lietuvos ir Lenkijos istoriją

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Lenkijos sostinė Varšuva yra nelabai toli nuo Lietuvos – autobusas maždaug 330 kilometrų nuo Lietuvos sienos įveikia per 4–5 valandas. Abiejuose Vyslos upės krantuose įsikūrusi Varšuva jos nepažįstančiam turistui gali atrodyti neverta didesnio dėmesio ir nusileidžianti kitų valstybių sostinėms ar didesniems miestams, tačiau apsilankymas šiame mieste gali iš pagrindų pakeisti tokią nuomonę.

Varšuva yra didžiausias Lenkijos miestas, turintis apie 1,8 milijonų gyventojų. Čia dirba Lenkijos Seimas ir Senatas, Prezidentas ir vyriausybė, miestas yra svarbus ekonominio, mokslinio ir kultūrinio gyvenimo centras bei tarptautinės reikšmės komunikacijos mazgas.

Dar viduramžiais Varšuva buvo nedidelis miestas, kurio politinė reikšmė labai išaugo XVI amžiaus pabaigoje, kai Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos Zigmantas III Vaza 1596 metais perkėlė į jį sostinę iš Krokuvos. Per tą laiką miestas išgyveno įvairias nėsėkmes – jį niokojo gaisrai ir svetimos kariuomenės, jis daug nukentėjo tautinių sukilimų metu. Patys didžiausi sugriovimai ir netektys buvo per Antrijį pasaulinį karą, kai didelė miesto dalis buvo visiškai sugriauta. Po karo sutelkus visas pastangas miestas buvo atstatytas ir išlaikytas visa jo ankstesnis grožis.

Varšuvą lankantys turistai skuba aplankyti į UNESCO paveldo sąrašą įtrauktą sostinės senamiestį. Čia yra išlikę XV–XVIII a. pastatai, gotikinio stiliaus Šv. Jono katedra, kurioje buvo karūnuojami Lenkijos karaliai ir 1791 m. buvo priimta bendra Lietuvos ir Lenkijos Gegužės 3-iosios Konstitucija, kuri simbolizavo abiejų tautų siekį puoselėti tvirtas laisvės ir demokratijos idealais paremtas valstybingumo tradicijas.

Lietuvos prezidentė Dalia Gry-

Belvederyje dabar gyvena Lenkijos prezidentas B. Komorowski.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

bauskaitė, sveikindama Lenkijos prezidentą Bronisławą Komorowską Konstitucijos dienos proga, sveikinimo laiške teigė, kad „Lietuvai ir Lenkijai tekę sunkūs istorijos iššūkiai parodė laisvės ir demokratijos vertę, todėl šiandien abiejų šalių žmonės negali likti abejingi, kai vėl grasinama tautų suverenitetui ir teisei laisvai spręsti savo šalies likimą, o artimiausioje kaimynystėje kyla pavojus žmogaus orumui ir laisvėms”.

Karalių rūmų aikštėje prasideda vadinamasis Karališkasis traktas, vedantis į žymųjį Lazienkų parką ir besitęsiantis iki Vilanovo rūmų. Keliaujant šiuo keliu galima apžiūrėti pačias įdomiausias Lenkijos sostinės įžymybes, prie jo yra išsidėstę patys įvairiausi architektūriniai paminklai bei kitokie lankytini objektai.

Pavasari įtin patrauklus Lazienkų parkas – mėgstama vietos gyventojų poilsio vieta, kurią gausiai lanko ir turistai. Tai tarsi New York Central Parko atitikmuo – žalumos oazė milijoniniame mieste. XVIII amžiuje įkurtas Lazienkų parkas yra pristatomas kaip ideali vieta pabėgti nuo miesto šurmulio, gražiausias Varšuvos parkas, kuriame gausu įvairių gyvūnų, kuris

didžiuojasi savo istoriniais pastatais, tarp jų Salos rūmais, autentišku amfiteatru, puikiu botanikos sodu ir kitais.

Lazienkų parkas yra didžiausias parkas Varšuvoje, užimantis 76 hektarų plotą. Nuostabaus grožio parkas buvo suprojektuotas dar XVII amžiuje garsios Liubomirskių šeimos pagėdavimu, o 1764 metais juos savo vasaros rezidencijai įsigijo ką tik karaliumi išrinktas Stanisławas Augustas Poniatowski, kuris pertvarkė parką ir juose buvusius rūmus pagal savo norus.

Parke išties yra ką veikti ir galima

praleisti visą dieną besigrožint išpuoselėtais gėlynais, lankant čia esančius Salos rūmus, Baltąjį namelį bei kitus statinius, apžiūrint išpūdingą amfiteatrą su daugybe skulptūrų, oranžeriją ir kitus statinius, o taip pat parką puošiantį išpūdingą kompozitoriaus Frederico Chopino paminklą. Lankytojų čia padaugėja ketvirtadienis, kai visų rūmų lankymas yra nemokamas ir taip galima sutaupyti 6–8 dolerius.

Antrojo pasaulinio karo metais parkas nukentėjo palyginti nedaug. 1944 metais, žlugus Varšuvos sukilimui, buvo ruošiamasi susprogdinti 1795 metais baigtus statyti Lenkijos ar-

Paminklas F. Chopin Lazienkų parke pastatytas 1926 metais.

Potockių giminės sarkofagas.

Vilanovo rūmai pribloškia savo grožiu.

chitektūros perlu laikomus klasicistinius Salos rūmus – naciai pastatuose ir jų sienose išgrežė tūkstančius skylių dinamitui, taip sunaikindami itin vertingas freskas, bet artėjantis Rytų frontas nepaliko laiko šiam planui, tad paskubomis traukiantis rūmai buvo padegti.

Tada sudegė keletas vertingiausių patalpų, tarp jų olandiškomis plytelėmis išklotas vonios kambarys, liepsnose žuvo ir nemažai tapybos drobių. Pokario metais prasidėjo Salos rūmų atstatymas ir jie tapo pirmuoju istorijos paminklu – muziejum, visuomenei atvėrusiu duris jau 1960 metais.

Salos rūmų viduje dabar galima pažiūrėti paveikslų galeriją, kur sukaupta daug vertingų meno kūrinių, įskaitant tokius autorius kaip Rembrandtas ar Rubensas, koplyčią, Bacho kambarį, rotondą, prieškambarį, taip pat valgomąjį ir pokylių salę.

Netoliese šių rūmų parke yra Baltasis namelis – sodo vila, pastatyta apie 1774–1776 m., kurioje gyveno karaliaus S. A. Poniatowskio mokytoja, o 1801–1805 metais šis namelis buvo tapęs Prancūzijos karaliaus Liudviko XVIII tremties vieta. Nors Antrojo pasaulinio karo metu vokiečiai gerokai apgadino ir šį namelį, nemaža dalis interjero išliko. Vieni iš įdomesnių eksponatų yra groteskiniai paveikslai, kabantys valgomajame, XVIII amžiaus kinų sienų apmušalai svetainėje, karališkoji lova miegamame ir medžio formos spintelė.

Pasigrožėjus išpūdingu parko šalia jo galima pamatyti dar vieną įdomų pastatą – Belvederį, iškilusį XVII amžiuje. Karalius Stanislawas Augustas čia buvo įrėngęs fajanso dirbtuves, nuo 1818 čia buvo įsikūręs caro vietininkas Lenkijoje. Vėliau Belvederyje buvo įsikūręs Lenkijos maršalas Jozefas Pilsudskis, hitlerinės okupacijos metais čia rezidavo vokiečių gubernatorius. 1989-aisiais Belvereris atiteko Prezidentūrai, čia dirbo ir Prezidentas Lechas Valėsa, kuris vėliau Prezidentūrą perkėlė į kitą vietą. Tuometio Lenkijos prezidento Aleksandrio Kwasniewskio rūpesčiu rūmai buvo rekonstruoti, o dabar Belvederis yra tapęs Lenkijos prezidento B. Komorowskio gyvenamąja vieta.

Toliau besitęsiantis Karališkasis

traktas galiausiai baigiasi antrąja karalių rezidencija – Vilanovo rūmais, kurie tiesiog pribloškia savo didybe ir grožiu. Žydinčios magnolijos svaišina savo kvapu, rūmų parko gėlynai įvairiomis spalvomis džiugina akis, o rūmų interjeras priverčia nustepti ir daug mačiusį keliautoją – rūmai ištis vargu ar nusileidžia Sanssouciui rūmams Potsdame Vokietijoje ar Versailles Prancūzijoje.

Milžiniško baroko stiliaus Vilanovo rūmų ir parkų ansamblio įkūrėjas buvo Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Jonas III Sobieskis, laimėjęs karą su turkais prie Vienos. Baroko stiliaus rūmai buvo pastatyti antrojoje XVII a. pusėje. Čia ištis stebina puikūs interjerai, ypatingo dėmesio verta Lenkiškojo portreto galerija. Senosios karališkosios rezidencijos tikroji puošmena yra italų ir prancūzų stiliaus parkai, prancūziškai dekoruotos pievelės ir sodai.

Rūmai bėgant amžiams priklausė ne vienai Lenkijos magnatų šeimai – čia gyveno Čartoryskiai, Liubomirskiai, Potockiai, Branickiai, 1730–1733

Lazienkų parke esantys Salos rūmai išsaugojo savo lobius.

metais rezidavo kitas Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Augustas II Stiprusis. Rūmų pavadinimas kilo iš lotyniško termino *Villa Nova*, reiškiančio naują miestą.

Jonas III Sobieskis, kuris buvo žinomas kaip meno mylėtojas ir mecenatas, itin rūpinosi šių rūmų puošyba. Joje susipynė karališkosios šeimos šlovinimo ir meilės motyvai. Šio karaliaus ir jo žmonos karalienės Marijos Kazimiros šeima garsėjo Lenkijos istorijoje savo meile ir ištikimybe. Jau 1805 metais tuometis rūmų savininkas Stanislawas Kostka Potockis savo sukaupą meno kolekciją ir karališkuosius apartamentus nutarė pristatyti visuomenei ir atvėrė rūmų duris visiems, tokiu būdu Vilanove įkurdamas vieną pirmųjų Lenkijos muziejų, kuris veikia jau 210 metų.

Antrojo pasaulinio karo metais rūmai buvo apgriauti, meno vertybės išvežtos į Vokietiją, bet pavogtą kolekciją pokario metais pavyko susigrąžinti.

Dabar pirmajame išpūdingų rūmų aukšte galima apžiūrėti karališkuosius apartamentus, kurie per šimtmečius mažai pasikeitė – juos tebepuošia originalūs XVII amžiaus tapybos ir skulptūros darbai. Kitose salėse galima pamatyti vėliau rūmus valdžiusių didikų sales. Antrajame rūmų aukšte yra įkurta XVI–XIX amžių garsių Lenkijos asmenybių portretų galerija, kuri yra viena iš tokių didžiausių šalyje.

Rūmų parkas užima didžiulę teritoriją, čia yra ir oranžerija su daugybe egzotiškų augalų. Netoliese yra išpūdingas mauzoliejus, skirtas buvusiam rūmų savininkui ir čia 1821 metais mirusiam S. K. Potockiui ir jo žmonai 1831 metais mirusiai Aleksandrai Liubomirskai-Potockai, kurį 1836 metais pastatė jų sūnus Aleksandras. Čia esantys marmuriniai sarkofagai papuošti skulptūriniais elementais, yra išlikę užrašai.

Vilanovo rūmuose, kaip ir Lazienkų parke su jų rūmais galima praleisti beveik visą dieną, gėrintis išpūdingais pastatais, didžiuliais parkais ir gėlynais bei prisimenant bendrą dviejų šalių – Lenkijos ir Lietuvos istoriją, kuri prisimename ir rūpestingai saugoma Lenkijos sostinėje Varšuvoje.

Kauno „Aušros“ gimnazija iš šimtmečio perspektyvos

IRENA LAPIENIENĖ

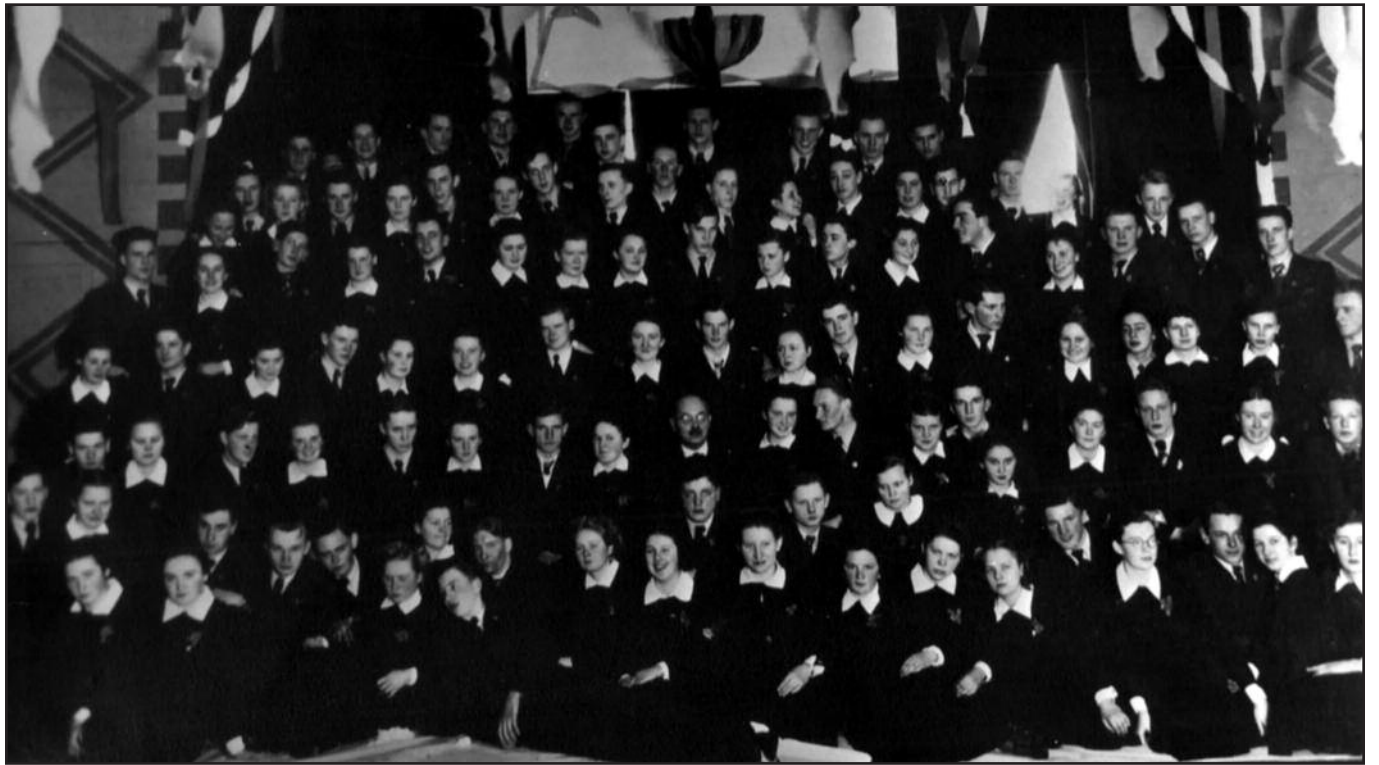
„O metai! tie metai! Lyg upės vanduo / Taip bėga!... ir kas sulaikys?“ – rašė poetas Maironis, atsidusimu palydėdamas vieną iš labiausiai nepastovių mūsų pasaulio egzistavimo sąvokų. Laiko tėkmę tik sąlygiškai galime lyginti su upelio tėkme, nešančia mus iš praeities į ateitį. Laiko tėkmė nepastebimai neša žmogų, kol vieną dieną prabyla į jį pokyčiais, reikšmingomis datomis, įpareigodama priimti sprendimus, apmąstyti nueitą kelią, daryti išvadas. Laikas Kauno „Aušros“ gimnazijai jau atskaičiavo 100 metų. 2015 metų spalio mėnesį laikrodžio rodyklė priartės prie šios iškilaus skaičiaus ir paskelbs sukaktį visai Lietuvai ir „aušrokaams“, kuriuos gyvenimo verpetai nunešė į svečias šalis. Kreipiamės į jus, mūsų gimnazijos mergaitės ir berniukai, nes laikrodinis ragina prisiminti savo jaunystės kelius, nušluostyti dulkes nuo prisiminimų albumų ir aplankyti savo gimnaziją. Tiesa, mokyklos suolas dažnam liko tik tolimi jaunystės aidai, bet prisiminimų sparnai galingi – jie gali įveikti negailėtingo laiko vingius ir priminti tuos laikus, kurie buvo gyvenimo pradžia, o pasaulis atrodė didelis ir nepažįstamas... Visi keliai vedė ne į Romą, bet į „Aušrą“... į pirmąją savo gimnaziją. Pasekime tais tolimais keliais ir takeliais.

Sužibus nepriklausomybės vilčiai Lietuvos padangėje lietuvių inteligentų būrelis ėmė rūpintis lietuviškos gimnazijos steigimu.

„Nukentėjusiems nuo karo šelpti“ draugijos Kauno skyriaus vicepirmininkas Saliamonas Banaitis 1915 metų rugsėjo mėnesį gavo vokiečių valdžios leidimą steigti aukštesniąją lietuvišką mokyklą. Taigi 1915 metų lapkritį Palangos gatvėje pradėjo darbą pirmoji lietuviška Kauno gimnazija. Mokykla buvo lietuviybės centras Kaune, visi mokomieji dalykai joje buvo dėstomi lietuvių kalba. Gimnazija buvo privati, priklausė lietuvių švietimo draugijai „Saulė“ ir dirbo pagal šios draugijos sudarytas mokymo programas. 1920 metais gimnazija buvo suvalstybinta, ją savo žinion perėmė Lietuvos Respublikos švietimo ministerija ir tada jau buvo dirbama pagal valstybinius mokymo planus bei programas.

Gimnazijos vardas plačiai skambėjo ne tik Kaune, bet ir Lietuvoje, todėl mokinių jai netrūko. Mokyklos populiarumas kalba apie dirbusių mokytojų kompetenciją, dalyko išmanymą, platų akiratį bei mokėjimą perduoti žinias jaunajai kartai. 1923 metais švenčiant pirmojo lietuviško laikraščio „Aušra“, redaguoto Jono Basanavičiaus, keturiasdešimties metų įkūrimo jubiliejų, kilo idėja prof. Mykolui Biržiškai pasiūlius pirmąją lietuvišką gimnaziją pavadinti šiuo vardu. 1923 metų kovo mėnesį direktoriaus prof. Mykolo Biržiškos vadovaujamai gimnazijai ir buvo suteiktas „Aušros“ vardas.

Šioje mokykloje mokėsi daug žmonių, pasižymėjusių Lietuvos kultūrai: V. Adamkus, V. Landsbergis, A. Sakalas, E. Kaniava, R. Geniušas, Ch. Potasinskas, V. Bložė, A. Miškinis, R. Antinis, G. Kalpokas, A. Žukauskas. Paminėtas tik nedidelis skaičius žmonių, kurių veikla Lietuvai buvo reikšminga, o jos ištakas suformavo gim-

Paskutinės gimnazijos laidos nepriklausomoje Lietuvoje šimtadienis, 1940 metai.

Puoselėjamos ir senosios gimnazijos tradicijos: stebime šimtadienio akimirką.

nazija, suteikusi išsilavinimą, brandinusi kūrybines idėjas, mokslinį mąstymą. Ir šiandienos mokinių ugdymas pirmiausia yra susietas su dvasiniais ieškojimais, kūrybos idėjomis, gebėjimais ieškoti savo kelio mokslo ar meno pasaulyje, sėkmingai tęsiant kultūrinės ir mokslinės gimnazijos mokinių tradicijas.

Rūstūs 1940-ieji nutraukė įprastą visos Lietuvos ir mūsų gimnazijos darbą. Muziejaus eksponatai pasakoja, kad nemažai mokytojų ir mokinių, kovojusių už savo tautos laisvę, buvo ištremti, kiti žuvo rezistencinėje kovoje, dalis pasitraukė toliau nuo okupantų ir kūrė gyvenimą toli už Lietuvos ribų. Žinios iš šios kartos mokinių ypač brangios gimnazijai, nes susisiekiame su buvusiais mokiniais beveik tik kas dešimtmetį, kai švenčiamos iškilios datos. Lietuvai dar kartą iškovojo nepriklausomybę pasikeitė ir mokyklos gyvenimas: 1989 kovo 23 dieną grąžintas garbingas „Aušros“ vardas, o 1998 birželio 2 dieną patvirtintas gimnazijos statusas. Šiandien gimnazijoje, be pagrindinių dalykų, galima papildomai rinktis lotynų kalbą, anglų kalbos debatus, fotografiją, mokyti ispaniškai, gilinti teatro meno žinias, psichologijos išmanymą. Plečiamas mokymo turinys, siekiama aukštesnės mokymo kokybės.

Prieš metus įgyvendintas projektas „Aukštosios kultūros impulsai mokykloms“ (AKIM). Projekto tikslas –

ugdyti mokinių kūrybiškumą, gilinti suvokimą, kad kultūra sieja meno, istorijos, politikos, tapatybės idėjas. AKIM skatino mokinius pačius įsijungti į kultūros procesą, ištraukti į dialogą su į mokyklą atvykstančiais kultūros darbuotojais: menininkais, net nacionalinių premijų laureatais, aukščiausio lygio kultūros žurnalistais, teatralais. Jau 19 metų gimnazijoje vykdomas projektas „Mokomės kurdami“, per kurį mokiniai, pasirinkę patikusią temą, atlieka kūrybinius darbus ir juos pristato viešoje konferencijoje. Gimnazijoje jau septyneri metai veikia Kompetencijų – gabių vaikų ugdymo centras. Jame savo gabumus gali ugdyti motyvuoti gabūs mokiniai. Taip šiandien ugdoma kūrybinė „Aušros“ gimnazijos dvasia.

Gimnazijos choras, dalyvavęs konkurse Austrijoje, laimėjo I vietą ir tapo nugalėtojais, todėl choristų muzikinės kelionės nesibaigia miesto ar šalies ribomis. Jų daina mielai laukiama visur. Gimnazijos bendruomenė neseniai priėmė iškilius svečius. „Aušroje“ viešėjo nuncijus Luigi Bonazzi. Italų kilmės arkivyskupas Luigi Bonazzi – Šventojo tėvo atstovas visose trijose Baltijos valstybėse nuo 2009 metų. Jis mokyklos bendruomenei kalbėjo apie žmogiškąsias vertybes ir palaimino tolimesnei sėkmingai veiklai.

Gimnazijoje ne kartą svečiavosi buvęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos piliečiams įsipa-

reigojęs siekti trijų pagrindinių tikslų: laisvo žmogaus, atviros visuomenės, stiprios valstybės. Bendraudamas su „Aušros“ gimnazistais, jis domėjosi moksleivių gyvenimu, veikla, darbais. Daugelį šių darbų rikiavo vos ne 30 metų gimnazijai vadovavusi direktorė Bronislava Valungevičienė. Direktorė, apdovanota už ilgametę veiklą burmistro J. Vileišio medaliu, neseniai išlydėta į poilsį, o „Aušros“ gimnazijai iš šimtmečio veiklos perspektyvos vėl reikia planuoti naujus darbus, rengtis abiturientų egzaminams ir mokinių priėmimui 2016 mokslo metams.

Dabar, kai mokykla ruošiasi savo 100 metų jubiliejui, kai atsinaujino ir prašvito naujomis spalvomis jos koridoriai, mokymosi priemonėmis ir nauja įranga praturtėjo kabinetai, tolerancija ir dėmesiu vaikui pasipildė metodinėmis priemonėmis, norisi sukviesti visus, vyresniųjų ir jaunesniųjų kartų „aušrokaus“, svetur ir Lietuvoje gyvenančius, lietuvius ir kitataučius, visus, kuriuos kada nors buvo sutelkusi „Aušros“ gimnazija siekti mokslo tiesų. Jubiliejaus išskilmės planuojamos spalio mėnesio 21–23 dienomis ir tegul vėl visi pasaulio keliai ir takeliai veda į „Aušrą“... Susitikime, kad „Aušros“ šimtmečio jubiliejus liktų iškilia data mūsų ir jūsų gyvenime.

Irena Lapienienė – Kauno „Aušros“ gimnazijos mokytoja

Pagerbtos Antrojo pasaulinio karo aukos

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

URM pabrėžė, kad Lietuvos ir visos Europos žydų Holokausto aukos bus prisimenamos su ypatingu skausmu, o šiam masiniam nusikaltimui negali būti jokio pasiteisinimo tiek vykdytojams, tiek pasyviems stebėtojams.

Pareiškime pabrėžiama, kad kovoje prieš nacizmą vienas didžiausių netekčių patyrė Ukrainos žmonės, kurie šiandien kovoja su išorės agresija.

„Lietuva solidarizuojasi su laisvę ginančiais Ukrainos žmonėmis ir ragina nepamiršti skaudžių Antrojo pasaulinio karo Europoje pamokų. Lietuva pagerbs visas karo aukas, nepriklausomai, ar žuvo kariai, ar civiliai gyventojai, ar pokario Lietuvoje vykusių represijų aukos”, – skelbia URM.

Prezidentė prie Panerių paminklo padėjo gėles

Gegužės 8 d. LR prezidentė Dalia Grybauskaitė Vilniuje prie Panerių paminklo pagerbė Antrojo pasaulinio karo aukų atminimą. Per iškilmes šalies vadovė padėjo gėlių vainikus prie paminklų nacizmo ir žydų genocido aukoms atminti, paminklų Lietuvos vietinės rinktinės kariams bei Lenkijos Armijos Krajovos ir civiliams piliečiams.

Antrojo pasaulinio karo metais Paneriuose buvo nužudyta apie 100 tūkstančių žmonių, daugiausia žydų.

„Pusei amžiaus padalijęs Europą Antrasis pasaulinis karas nusinešė dešimtis milijonų gyvybių. Tai didysis XX amžiaus skausmas, pagimdęs ho-

lokaustą ir Sibiro lagerius. Minėdami septyniasdešimtąsias šios tragedijos pabaigos metines ir pagerbdami jos aukas, mes turime padaryti viską, kad išsaugotume taiką ir tautų bei žmonių likimus”, – sakė šalies vadovė.

Vilniaus katedros aikštėje – 2 000 žvakių

Šaulių sąjungos iniciatyva penktadienio vakarą Vilniaus Katedros aikštėje buvo uždegta 2 000 žvakių. Taip buvo pareikšta pagarba tiek 56 mln. žuvusiųjų, tiek buvo norima atkreipti dėmesį į šiuo metu vykstančius geopolitinius įvykius.

Iš 2 000 žvakių sudėliotos raidės WWII – Antrojo pasaulinio karo pavadinimo santrumpą angliškai (World War II) ir jas vienu metu uždegė.

„Lietuvos valstybė nedalyvavo Antrajame pasauliniame kare, bet ji pagerbs visas šio karo aukas, nesvarbu, kurioje pusėje žuvo kariavę kariai, civiliai gyventojai, ar pokario Lietuvoje vykusių represijų aukos – jie visi nusipelnė mūsų pagarbos, – sakė Pilietinės iniciatyvinės grupės narys Ramūnas Ažukas. – Uždegdami žvakes karo aukų atminimui norime atkreipti dėmesį ir į šiandienos problemą, kuri galbūt ne visiems suprantama – Kremliaus vykdomas informacinis karas prieš Lietuvą. Kiekvieno piliečio pareiga yra ginti tėvynę, todėl, prisidedami prie tokių akcijų, galime demonstruoti savo, kaip laisvos valstybės gyventojų, pasipriešinimą bet kokioms nedraugiškoms ideologijoms.”

ELTA

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti „Draugą” internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in” bei slaptažodį.

SKAITYKITE „DRAUGĄ” GREIČIAU!

WWW.DRAUGAS.ORG

A † A ONA PALTAROKAITĖ VITĖNIENĖ

Mirė 2015 m. gegužės 2 d. Brentwood, MD, sulaukusi 99 metų. Ona gimė 1916 m., Gailionių kaime, Šiaulių rajone, Lietuvoje. 1940 m. baigė Vytauto Didžiojo universitetą Kaune ir įgijo dantų gydytojos diplomą. Tais pačiais metais ištekdėjo už žurnalisto, advokato Juozo Vitėno. Turėjo privačią dantų gydytojos praktiką Kaune ir dirbo dėstytoja universitete.

Po karo gyveno Augsburgėje, Vokietijoje.

1949 m. atvyko į Los Angeles ir 6 metus dalyvavo Šv. Kazimiero parapijos veikloje.

Washington, DC išgyveno 50 metų. Ten jos vyras dirbo „Voice of America”, o ji įsijungė į Washingtono lietuvių veiklą. 2005 m. persikėlė į White Plains, NY, ten 2011 m. mirė vyras Juozas.

Liūdi: duktė Asta Vitėnas-Cooler de Solliers ir žentas Charles, gyvenantys White Plains, NY, sūnus Almis Vitėnas ir marti Birutė iš Henderson NV, anūkas Aleksas Vitėnas ir jo žmona Janina su proanūku Luku, gyvenantys Tinton Falls, NJ.

A. a. Ona palaidota Mount Calvary Cemetery, White Plains, NY.

Nuliūdusi šeima

Diskusija dėl dvigubos pilietybės

Atkelta iš 3 psl.

A. B.: Nesuprantu, kodėl negalime dar kartą kreiptis į Konstitucinį Teismą, niekam nuo to blogiau nebūs.

E. M.: Konstitucinis Teismas jau yra apie tai pasisakęs ne vieną kartą. Jei mes norime ir toliau mėtyti tą karštą bulvę, galime kreiptis, bet atsakymas bus toks pats ir problema liks neišspręsta.

E. J.: Bet jeigu referendumas neįvyks ar pralaimės? Politškai situacija būtų kur kas blogesnė negu dabar.

E.M.: Būtume tokioje pačioje situacijoje. Politikai jau 5–7 metus visaip bando spręsti šią problemą ir neišsprendžia. Dabar yra labai svarbu nusiteikimas. Kviečiu kolegas politikus atsakingiau žiūrėti į tai.

E. J.: Turbūt visi sutiks, kad tai yra nacionalinio saugumo ir milžiniškos lietuvių

bendruomenės užsienyje ryšio su tėvyne klausimas?

G. K.: Taip, todėl ir visus žingsnius reikia daryti nuosekliai. Siūliau papildyti politinių partijų susitarimą šiuo klausimu, nes labai svarbu žinoti, ar visos partijos pritaris. Taip pat reikia įdiegti elektroninį balsavimą. Šiaip sau tikėtis, kad referendumas įvyks ir žmonės balsuos už dvigubą pilietybę, manau, neverta.

A.B.: Mes puikiai suvokiame atsakomybę prieš tuos išvykusius, suprantame, kad reikia ieškoti būdų, tačiau mūsų pozicija taip pat labai aiški: kreiptis dar sykį į Konstitucinį Teismą. Manau, jog tai būtų konstruktyvus žingsnis.

E.M.: Mes įsitikinę, jog tas kreipimasis problemos neišspręs.

Parenė Vitalius Zaikauskas

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DR. DAIVA BIDVA

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

25 E Washington, Ste 1121,

Chicago, IL Tel. 708-422-8260

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 17 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centras (PLC) kviečia narius, rėmėjus ir svečius į PLC metinį susirinkimą. Bus diskutuojama centro praėjusių metų veikla, dabartinė padėtis ir planai ateičiai. Daugiau informacijos tel. 630-257-8787 (PLC raštinė).

■ **Gegužės 20 d., trečiadienį, 7 val. v.** BAM Rose Cinemas, 30 Lafayette Ave., Brooklyn, NY 11217 bus rodomas J. Meko filmas „Reminiscences of a Journey to Lithuania“ (1972).

■ **William Holman Gallery, 65 Ludlow Street, New York, NY 10002** iki gegužės 23 d. vyksta Kęstučio Zapkaus (Kes Zapkus) tapybos ir piešinių paroda. Daugiau informacijos – galerijos el. paštu: info@wholman-gallery.com.

■ **Sezono uždarymas. Gegužės 31 d. 12 val. p. p.** Jaunimo centro Moterų klubas kviečia mielinių blynų priešpiečių Centro kavinėje. Mišių koplyčioje nebus, bet visi maloniai kviečiami susirinkti ir pabendrauti Jaunimo centro kavinėje – prieš išvykstant vasaros atostogoms.

X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės „Padainuosim dainų dainelę“ renginiai

Kaip žinia, po devynerių metų Čikaga šią vasarą vėl taps gražios lietuviškos tradicijos, besitęsiančios jau 90 metų, lopšiu. Ta proga jubiliejinės dainų šventės savaitgalį, liepos 3–5 dienomis, vyks renginiai, į kuriuos patartina bilietus nusipirkti iš anksto.

***Penktadienį, liepos 3 d., 8 val. v.** St. James katedroje koncertuos specialiai į šventę pakviesti trys įžymūs chorai iš Lietuvos – Vilniaus mokytojų namų mišrus choras „Bel Canto“, Kauno berniukų ir jaunuolių choras „Varpelis“ bei Vilniaus Balio Dvariono muzikos mokyklos mergaičių choras „Viva Voce“.

***Šeštadienį, liepos 4 d., 8:30 val. v.** Vic teatre pasirodys „Capella’A“ grupė, kurioje dainuoja ir į šventę atvykstanti garsi Lietuvos dainininkė Rasa Serra. Po koncerto – šokiai.

***Sekmadienį, liepos 5 d., 1 val. p. p.** UIC paviljone įvyks pagrindinis savaitgalio renginys – dainų šventė. Bilietų kasdien sparčiai mažėja. Patariama juos nusipirkti jau šiandien. Po šventės, 7 val. v., Sheraton Chicago viešbutyje – pokylis ir šokiai.

*Visas tris dienas minėtame Sheraton Chicago viešbutyje vyks mugė, kuriai prekeiviai registruojasi šventės interneto svetainėje.

*Labai reikia savanorių! Kad kuo sklandžiau praeitų šitoks masinis renginys, neįkainojama kiekvieno, galinčio prisidėti, pagalba.

Bilietus nusipirksite ir visą reikalingą informaciją rasite šventės interneto svetainėje **dainusvente.org**

The Stone Mushroom („Akmeninis grybas“)

Naujas istorinis romanas apie Lietuvą anglų kalba

Neseniai pasirodė naujas istorinis Jack Keough romanas *The Stone Mushroom* („Akmeninis grybas“). Jo siužetas prasideda Lietuvoje 1904–1906 metų laikotarpyje. Romanas pilnas intrigos, aistros, šnipinėjimo epizodų. Tai jaunos poros, Jono ir Zenijos (Xenia), meilės istorija, kuri vyksta 1905 m. Rusijos revoliucijos fone. Romanas pagrįstas tikrais įvykiais. Pagrindiniai veikėjai yra autoriaus žmonos seneliai. Romane apstu istorinių detalių. Jis bus įdomus tiems, kurie mėgsta istorinius romanus ir domisi Rusijos revoliucija bei imigracijos istorija.

Veiksmas prasideda 1904 m. Lietuvių nacionalistų grupė užklumpa rusų traukinį, vežantį ginklus ir šovinius į rusų karinę tvirtovę Kaune. Kovos metu devyniolikmetis lietuvis Jonas nušauna kelis rusų kareivius ir tampa herojumi. Už drąsą jis paskiriamas būti knygnešiu. Savo kelyje jis sutinka Zeniją, penkiolikmetę Kauno tvirtovės viršininko-pulkininko dukterį. Tarp jų įsiliepsnoja meilė, bet Zenija priversta savo jausmus Jonui slėpti, nes bijo, kad tam nepritars jos aukštesniam luomui priklausanči šeima. Rusijos revoliucijos metu Jonas dalyvauja keliuose susirėmimuose ir jis turi slapstyti nuo caro slaptosios policijos. Jis pabėga iš Lietuvos, ir Zenija seka paskui jį. Sukilimo detalių pasakojimas pereina į imigrantų pergyvenimų istoriją.

Autorius Jack Keough studijavo istoriją, daktarata įsigydamas St. John’s universitete New Yorke. 30 metų jis buvo mokytoju, profesoriumi ir administratoriumi įvairiose mokyklose ir kolegijose. Autorius yra paskelbęs apie 25 straipsnius žurnaluose ir moksliniuose leidiniuose bei parašęs skyrius kelioms knygoms. Šiuo metu jis su savo žmona gyvena Palm Beach County, Floridoje.

Knygos kaina – 15 dol. Ją galima įsigyti per Amazon.com, knygyne „Barnes and Noble“ ir „Kindle“ internetiniame tinklalapyje. Knygos ISBN numeriai: 1495273532 ir 13:9781495272530.

„Draugo“ info

Mieli Lietuvių Operos gerbėjai,

pranešame, kad gegužės 17 d. planuota F. Lehar operetė „Paganini“ neįvyks. Migracijos tarnyba atmetė Lietuvių Operos prašymą išduoti Lietuvos atlikėjams P-3 tipo vizas. Apie naują spektaklio datą pranešime, kai tik išspręsime visas juridines ir organizacines problemas. Per šią sumaištį Lietuvių Opera patyrė daug nuostolių.

Bilietus galite grąžinti tose vietose, kur pirkote. Visi aukotojai bus paskelbti laikraščiuose, o vėliau jums atsiųsime naujus bilietus. Labai jūsų atsiprašome už biurokratų tarnybos sutrukdytą jūsų laiką, tačiau mes tikime, kad išspręsime visas problemas ir vėl pakviesime jus į lietuvišką šventę.

Lietuvių Operos valdyba

„Grandies“ koncertas

Lietuvių tautinis ansamblis „Grandis“ suruošė metinį koncertą, „Saulele motinėle užtekėk“ šeštadienį, gegužės 9 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Šoko „Grandies“ ansamblio vaikučių, vaikų, jaunių, jaunimo-studentų, suaugusiųjų ir pagyvenusiųjų rateliai. Prie šokėjų prisidėjo vaikų choras „Svajonė“.

